

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Țurcan Anatolie, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Boico Victor,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Chirpita Taras xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.06.2016 - 31.01.2017;

Instanța de apel: 25.05.2017 - 25.04.2018;

Instanța de recurs ordinar: 04.06.2019 - 03.11.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 31 ianuarie 2017, Chirpita Taras a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal la 3 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul gestionării drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, potrivit rechizitoriului Chirpita Taras este învinuit de faptul că de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Șabalin Oleg, precum și cu alte persoane la moment neidentificate, din interes material, acționând conform unui plan criminal bine organizat, în scopul obținerii unui profit

bănesc în urma comercializării pe teritoriul Republica Moldova a drogurilor și a substanțelor psihotrope și anume a amfetaminei, formând în acest scop o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni, a comis organizarea păstrării, transportării și distribuirii substanțelor narcotice în scop de înstrăinare.

Astfel, Șabalin Oleg, fiind membru activ al rețelei de comercializare a substanțelor narcotice și psihotrope, organiza aducerea pe teritoriul mun. Chișinău a acestor substanțe, împachetate și repartizate pentru a înlesni comercializarea acestora în pachetele din plastic și hârtie de staniol în proporții deosebit de mari, a păstrat la el la domiciliu: substanță verde uscată și mărunțită de origine vegetală, care conform raportului de expertiză chimică nr.11084 din 23.12.2015, reprezintă substanța narcotică marijuana cu masa totală de 38,988 gr.; substanța cu aspect de pulbere de culoare albă, care conform raportului de expertiză chimică nr.11084 din 23.12.2015 reprezintă substanța narcotică cocaina cu masa totală de 0,359 gr.; substanța cu aspect de pulbere de diferite culori, bej, roză și albă, care conform raportului de expertiză chimică nr.11084 din 23 decembrie 2015, reprezintă substanța psihotropă amfetamina cu masa totală de 59,568 gr., care a fost ridicată în cadrul perchezițiilor autorizate la data de 09.12.2015, xxxxx, unde locuia Șabalin Oleg.

Totodată, la 09 decembrie 2015, Șabalin Oleg, fiind la el la domiciliu pe adresa xxxxx, i-a comercializat lui Chirpita Taras substanța de culoare bej care, conform raportului de expertiză chimică nr.11085 din 24 decembrie 2015, reprezintă substanță psihotropă amfetamina cu masa totală de 0,219 gr, pentru consum personal, precum și pentru înstrăinare la rândul său altor persoane, pe care acesta a păstrat-o în automobilul model Xxxxxcu n/î XXXXX și ridicată în cadrul percheziției autorizate la data de 09 decembrie 2016, în automobilul dat parcat pe str. Xxxxx, mun. Chișinău. La rândul său, Chirpita Taras, în aceeași zi, i-a înstrăinat lui Gorohovschi Nicolai pentru consum personal substanță psihotropă amfetamina, cu masa totală, potrivit raportului de expertiză chimică nr.11081 din 14.12.2015 de 0,249 gr., pe care acesta a predat-o benevol organelor de drept.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței, a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Chirpita Taras să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții privind gestionarea substanțelor narcotice și psihotrope pe un termen de 5 ani.

În motivare apelului procurorul a invocat următoarele :

- instanța de fond eronat a reîncadrat acțiunile lui Chirpita Taras în baza art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) Cod penal și în baza acestei norme i-a aplicat pedeapsa respectivă cu aplicarea prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal;

- fiind audiat în calitate de martor, cet. Gorohovschi Nicolae a comunicat că, îl cunoaște pe Chirpita Taras din luna noiembrie 2015. Discutând cu Chirpita Taras ultimul

i-a comunicat că, poate să facă rost contra plată de substanță psihotropă și anume de amfetamina. La data de 09 decembrie 2015 dimineața i-a telefonat lui Chirpita Taras și i-a comunicat că, vrea să procure de la dânsul 0,5 gr., de amfetamina, astfel, i-a transmis 350 de lei și s-au întâlnit în sectorul Râșcani, mun. Chișinău lângă complexul sportiv "Manej" unde i-a transmis banii și Taras Chirpita undeva a plecat. Când s-a întors i-a transmis un pliculeț. Gorohovschi Nicolae a înțeles că, Taras Chirpita face rost de substanța dată de la o altă persoană. Primind pliculețul în cauză Gorohovschi Nicolae, s-a speriat că va fi atras la răspundere penală pentru așa fel de acțiuni ca păstrarea drogurilor și a predat benevol substanța dată colaboratorilor de poliție. Ulterior însă, fiind audiat în instanța de judecată a comunicat că, a fost servit de către Chirpita Taras cu droguri căci anterior îl servea el. Diferența de declarații a fost constatată de către instanță, și de către acuzatorul de stat s-a solicitat a se aprecia critic ultimele declarații, or care ar fi sensul predării acestor substanțe de către martor colaboratorilor de poliție;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că Șabalin Oleg prin sentința Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 05 iulie 2016, a fost necunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) Cod penal și faptul că făcea parte dintr-un grup criminal organizat cu alte persoane, inclusiv cu Chirpita Taras, cauza penală în privința lui Șabalin Oleg a fost disjunctă într-o procedură separată și examinată în baza art.364¹ Cod de procedura penală;

- instanța de fond eronat i-a încredințat lui Chirpita Taras doar păstrarea și comercializarea a masei de droguri depistate la el și la Gorohovschi Nicolae, care se considerau proporții mari, iar cele depistate la Șabalin Oleg în cadrul percheziției la domiciliu, au fost excluse din învinuirea acestuia, or, odată ce persoanele comit o infracțiune în calitate coautori și formează o reuniune stabilă de persoane care se ocupă cu vânzarea drogurilor, acțiunile acestora nu pot fi diferențiate, urmând a fi calificate similar.

3.2. Avocatul Mihai Lupu, în apelul declarat în numele inculpatului, a solicitat recalificarea acțiunilor lui Chirpita Taras din art.217¹ alin.(3) în baza art.217 alin.(2) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă privațiune de libertate în limita termenului aflării acestuia sub arest preventiv care constituie - 7 luni și 27 zile.

În motivarea apelului a apărătorul a invocat următoarele :

- acțiunile lui Chirpita Taras incorect au fost încadrate în baza art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) Cod penal și anume - păstrarea, transportarea distribuirea substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, a căror utilizare în scopuri medicinale este interzisă, de către două sau mai multe persoane, săvârșite de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari;

- faptele și circumstanțele invocate în rechizitoriu și încredințate inculpatului Chirpita Taras poartă caracter declarativ, fiind invocate cu scopul de a înrăutăți situația inculpatului, fără a conține însă probe pertinente și reale;

- enunțurile „*de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Șabalin Oleg, precum și cu alte persoane la moment neidentificate*”, precum și „*formând în acest scop o reuniune stabilă de persoane*”, au un caracter general și declarativ, iar formulările de

blanșetă utilizate au menirea de a denigra personalitatea inculpatului și a determina instanța spre a adopta o poziție categoric negativă față de cet. Chirpita Taras, care de fapt este consumator de substanțe narcotice și percepe greșit situația în care se află, necesitând tratament;

- conform declarațiilor date de Chirpita Taras atât la urmărirea penală, cât și în ședința de judecată, acesta a început consumul de substanțe narcotice fiind într-o situație familiară dificilă, după moartea mamei și diagnosticarea tatălui cu aceeași boală. Acest fapt urmează a fi luat în considerare, deoarece, conform hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.2 din 26 decembrie 2011 cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor și a precursorilor, p.14 „La stabilirea pedepsei persoanelor care suferă de narcomanie, în cazul, în care familiile acestora se află într-o situație materială grea, instanțele de judecată, în baza concluziei în scris a specialiștilor privind constatarea afecțiunii de narcomanie, necesitatea aplicării tratamentului forțat și contraindicațiilor, din oficiu sau la cererea rudelor, a colectivului de muncă sau a organului de ocrotire a sănătății, concomitent cu pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită, pot dispune aplicarea acestora a tratamentului medical forțat sau punerea lor sub curatelă în conformitate cu prevederile art.103 Cod penal. Persoanele respective condamnate la pedepse neprivative de libertate vor fi supuse tratamentului forțat în instituțiile medicale cu regim special..” Consideră că, Taras Chirpita deja nu mai este un consumator de droguri și nu necesită tratament;

- în acțiunile inculpatului Chirpita Taras, lipsește componentele infracțiunilor prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) Cod penal și art.217¹ alin.(3) Cod penal, fiind prezente semnele componentei infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, deoarece acesta este un consumator al substanțelor narcotice ce mai poate fi corectat și reintegrat social, termenul de când acesta consumă fiind relativ mic, iar cercul de persoane cunoscute consumatoare și ele, doar a început să îl cunoască.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile și menținută sentința fără modificări.

4.1. Instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt drept și just a ajuns la concluzia că Chirpita Taras a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, păstrarea, procurarea, transportarea drogurilor în scop de înstrăinare săvârșită de două sau mai multe persoane și în proporții mari.

Examinând probatorul prezentat, audiind participanții la proces, instanța de apel a considerat, că vina inculpatului în comiterea infracțiunii constatate în instanța de fond, a fost dovedită în afara dubiilor rezonabile prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței: declarațiile martorilor Gorohovschi Nicolai, Șabalın Oleg, precum și prin probele scrise: procesul - verbal de ridicare din 09 decembrie 2015, prin care este consemnat faptul că, Gorohovschi Nicolai benevol a predat un plic de culoare albă în care se afla un

pachet de staniol în care se afla praf de culoare roz; raportul de expertiză chimică nr. 11081 din 14 decembrie 2015, prin care expertul criminalist a conchis că, substanța din interiorul pachetelului de staniol ridicat de la cet. Gorohovschi Nicolae s-a dovedit a fi amfetamina cu masa de 0,249 grame; procesul - verbal de percheziție din 09 decembrie 2015, între orele 11:00 - 11:30, în automobilul de model Xxxxxcu n/î xxxxx, condus de către Chirpita Taras; raportul de expertiză chimică nr.11085 din 24 decembrie 2015; procesul - verbal de percheziție din 09 decembrie 2015 și procesul - verbal de ridicare din 09 decembrie 2015; raportul de expertiză chimică nr.11084 din 23 decembrie 2015; corpurile delict.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a statuat că, Chirpita Taras a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Codul penal, păstrarea, procurarea, transportarea drogurilor în scop de înstrăinare săvârșită de două sau mai multe persoane în proporție mari, fiind dovedit în afara dublilor rezonabile faptul că, *la 09 decembrie 2015, Șabalin Oleg, fiind la el la domiciliu pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxx, i-a comercializat lui Chirpita Taras substanța de culoare bej care, conform raportului de expertiză chimică nr.11085 din 24 decembrie 2015, reprezintă substanța psihotropă amfetamina cu masa totală de 0,219 gr., pe care acesta a păstrat-o în automobilul de model Xxxxxcu n/î xxxxx și care a fost ridicată în cadrul percheziției autorizate la data de 09 decembrie 2016 în automobilul dat parcat pe str. Iurii Gagarin, 16, din mun. Chișinău. La rândul său, Chirpita Taras, în aceeași zi, i-a înstrăinat lui Gorohovschi Nicolai pentru consum personal substanța psihotropă amfetamina, cu masa totală, potrivit raportului de expertiză chimică nr.11081 din 14 decembrie 2015 de 0,249 gr., pe care acesta a predat-o benevol organelor de drept.*

Infracțiunea a fost comisă în scop de înstrăinare a substanțelor narcotice. Despre acest fapt mărturisește circumstanța cantității mari a drogurilor ridicate și declarațiile inculpatului Chirpita Taras, cât și a martorului Nicolae Gorohovschi, care au recunoscut că primul l-a servit cu narcotice.

Cu referire la cerința apărării privind excluderea calificativului „*cu scop de înstrăinare*” din încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, instanța de apel a reținut că acesta nu și-a găsit confirmarea, lipsind temeieri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea recalificării faptei lui Chirpita Taras.

În acest sens instanța de apel a menționat că, în cadrul percheziției autorizate la data de 09 decembrie 2016, în automobilul ce aparține lui Taras Chirpita parcat pe str. Iurii Gagarin, 16, mun. Chișinău și care a fost ridicată precum și martorul Gorohovschi Nicolai a predat benevol Șabalin Oleg, fiind la el la domiciliu pe adresa mun. Xxxxx, i-a comercializat lui Chirpita Taras substanța de culoare bej care, conform raportului de expertiză chimică nr.11085 din 24 decembrie 2015, reprezintă substanța psihotropă amfetamina cu masa totală de 0,219 gr, pe care acesta a păstrat-o în mobilul de model Xxxxxcu n/î xxxxx și care a fost ridicată în cadrul percheziției autorizate la data de 09 decembrie 2016 în automobilul dat parcat pe str. xxxxx.

La rândul său, Chirpita Taras, în aceeași zi, i-a înstrăinat lui Gorohovschi Nicolai pentru consum personal substanța psihotropă amfetamina, cu masa totală, potrivit raportului de expertiză chimică nr.11081 din 14 decembrie 2015 de 0,249 gr., pe care acesta a predat-o benevol organelor de drept.

Totodată, instanța de apel a respins solicitările acuzatorului de stat referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art.217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, invocând că în speță nu a fost probată *existența unui grup criminal organizat cu scopul comiterii infracțiuni de circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare*, or reieșind din faptele constatate din cercetarea probatoriului prezentat, *nu persistă criteriul de determinare a grupului organizat, cel al stabilității și a statorniciei, ultimul la rândul lui caracterizându-se prin durata existenței acestui grup, în care membrii grupului au săvârșit infracțiuni, precum nu este nici gradul înalt de coordonare și statornicie a legăturilor dintre membrii grupului criminal indicat de existența unui plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete*. Totodată, statornicia grupului criminal organizat se manifestă prin acțiunile multiple de organizare, plănuire și pregătire detaliată a unei infracțiuni.

Existența unei sentințe de condamnare în privința lui Șabalin Oleg conform art.217¹ (4) lit. b), d) Cod penal, în baza probelor administrate la urmărirea penală, nu poate servi temei pentru condamnarea inculpatului Chirpita Taras conform aceleiași încadrări juridice, așa cum, potrivit jurisprudenței CEDO în asemenea cauze, o existență a unei sentințe de condamnare în privința coparticipantului poate servi temei pentru condamnarea altui coparticipant, doar în cazul în care există alte probe suficiente care confirmă vinovăția celui de-al 2 inculpat.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că, instanța de fond corect și întemeiat a exclus și agravanta prevăzută la lit. d), alin. (4), art. 217 Cod penal - „*proporții deosebit de mari*”. Astfel, la inculpatul Chirpita Taras au fost depistate: amfetamina 0,219 gr. + 0,249 gr. în total 0,468 gr., cantitate care, potrivit „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, constituie cantități mari.

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a menționat că instanța de fond a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art.75 Cod penal, anume: limitele speciale ale pedepsei prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) Cod penal, care se constituie între 3 și 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani; gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică de art.16 Cod penal ca infracțiune gravă, de motivul acestora, ce constituie motiv material dar și de satisfacere a unor necesități ce constituie vicii interzise de lege, de persoanele celui vinovat, de circumstanțele cauzei, de

influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către procuror, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- instanța de fond și apel au ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatului, însă nu au apreciat și nu s-au expus asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii;

- instanța de apel a aplicat incorect prevederile art.101 alin.(1) ale Codului de procedură penală și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, or reieșind că din faptele constatate a fost dovedită statornicia grupului criminal organizat manifestat prin acțiunile multiple de organizare, plănuire și pregătirea detaliată a infracțiunii;

- referitor la faptul că nu a fost probată existența grupului criminal organizat, acuzarea reține faptul că, însăși instanța de apel se contrazice pe sine și constată că, a fost demonstrat cu certitudine scopul de înstrăinare a drogurilor care reiese din cantitatea mare a drogurilor, însă exclude reuniunea la care participa Chirpita Taras;

- instanța de fond și de apel urmau să țină cont că, pe caz persistă criteriul de determinare a grupului organizat, cel al stabilității și a statorniciei, ultima la rândul său caracterizându-se prin durata acțiunii acestui grup, în care membrii grupului au săvârșit multiple acțiuni criminale doar pentru a atinge scopul de realizare a substanțelor narcotice;

- vina lui Chirpita Taras în săvârșirea infracțiunii încriminate se dovedește prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume: declarațiile martorului Gorohovschi Nicolae; procesul-verbal de percheziție din 09.12.2015 între orele 11.00 -11.30 în cadrul percheziției în automobilul de model Xxxxxcu n/î xxxxx, condus de către Chirpita Taras și care se afla parcat în xxxxx în care a fost depistat și ridicat un pachetel din polietilenă cu substanțe vegetală verde uscată care reprezintă marijuana cu masa de 0,522 gr.; un pachetel din hârtie de staniol cu substanță sub formă de praf, care conform raportului de expertiză chimică nr.11085 din 24.12.2015 reprezintă substanța psihotropă amfetamina cu masa totală de 0,219 gr., două butelii din plastic în care este prezentă rășină de cannabis cu masa de 0,157 gr., cu urme de consum a substanțelor narcotice;

- instanțele judecătorești nu au luat în considerație faptul că, Șabalin Oleg prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 05.07.2016, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) din Codul penal, precum că face parte dintr-un grup criminal organizat cu alte persoane inclusiv cu Chirpita Taras, în privința acestuia procesul penal a fost examinat în baza art.364¹ Cod de procedură penală, într-o procedura separată. Prin urmare instanța eronat i-a pus în vina lui Chirpita Taras

doar păstrarea și comercializarea numai a masei de droguri depistate la el și la N. Gorohovschi, care se considerau proporții mari, iar cele depistate la Șabalin Oleg în cadrul percheziției la domiciliu, au fost excluse din învinuirea acestuia.

Subsidiar, procurorul consideră neîntemeiat acest fapt, din motiv că, odată ce persoanele comit o infracțiune în calitate de coautori și formează o reuniune stabilă de persoane care se ocupă cu vânzarea drogurilor, acțiunile acestora nu pot fi diferențiate, ele urmează a fi calificate drept o intenție unică și calificată la fel.

Instanța de judecată incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului, excluzând elementul „grup criminal organizat”, deși acuizarea a prezentat legătura acestora prin intermediul probatoriului conform căruia se constată înțelegerea acestora privind înstrăinarea substanțelor narcotice, precum și legătura dintre aceștia.

Mai mult, substanța narcotică - marijuana, cocaina și amfetamina, nu este produsă pe teritoriul Republicii Moldova, de către inculpați este împachetată în pachetele, astfel, este clară din start intenția unei grupări criminale de persoane, care au o intenție unică de a realiza droguri pe teritoriul Republicii Moldova, grupare care se caracterizează prin stabilitate, intenție unică de a obține profit de pe urma înstrăinării drogurilor, în cadrul căreia sunt divizate acțiunile ilegale ale fiecărui membru, transportator, realizator.

Instanța de apel, respingând apelul procurorului nu a oferit careva motivare care ar sta la baza concluziei sale și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, cu toate că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra lor, iar nepronunțarea asupra acestora echivalează cu nerezolvarea fondului apelului. Iar în cazul în care în aceeași cauză au fost declarate mai multe apeluri, fiecare dintre acestea trebuie să primească o rezolvare proprie, care în raport cu poziția procesuală și cu interesele apelanților, poate fi diferită de a celorlalți.

Motivarea instanței de apel întru menținerea sentinței cu privire la calificativul 217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, este una abstractă și nemotivată, deoarece la baza concluziei în această parte a deciziei nu a pus ansamblul probatoriu care demonstrează reuniunea de persoane și că, Chirpita Taras nu este doar un simplu participant la acest grup, ci membru al grupului.

6. Judecând recursul ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este pasibil admiterii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele

reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, se atestă că acesta a indicat în calitate de temeuri pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Astfel, se reține că recurentul formulează mai multe critici îndreptate împotriva soluției pronunțate de instanțele inferioare, în acest sens consemnând că soluția de reîncadrarea a acțiunilor inculpatului, se bazează doar pe declarațiile inculpatului și pe declarațiile selective a martorilor, probele acuzării fiind apreciate critic și că instanța de apel nu a dat răspuns la toate argumentele invocate apelanți în apelurile declarat

Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor de recurs invocate, Colegiul penal lărgit constată că în speță se confirmă temeiurile de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, din următoarele considerente.

În acest context, instanța de recurs menționează că, conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii

pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu prevederile art.419 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanță de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

În speță, potrivit rechizitoriului Chirpita Taras a fost deferit judecării pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b) d) Cod penal, după semnele calificative *păstrarea, transportarea și distribuirea substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, a căror utilizare în scopuri medicinale este interzisă, de către două sau mai multe persoane, săvârșite de un grup criminal organizat și în proporții deosebit de mari.*

Din conținutul rechizitoriului rezultă că, lui Chirpita Taras i-a fost încriminată următoarea faptă *„Chirpita Taras este învinuit de faptul că de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Șabalin Oleg, precum și cu alte persoane la moment neidentificate, din interes material, acționând conform unui plan criminal bine organizat, în scopul obținerii unui profit bănesc în urma comercializării pe teritoriul Republica Moldova a drogurilor și a substanțelor psihotrope și anume a amfetaminei, formând în acest scop o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni, a comis organizarea păstrării, transportării și distribuirii substanțelor narcotice în scop de înstrăinare.*

Astfel, Șabalin Oleg, fiind membru activ al rețelei de comercializare a substanțelor narcotice și psihotrope, organiza aducerea pe teritoriul mun. Chișinău a acestor substanțe, împachetate și repartizate pentru a înlesni comercializarea acestora în pachetele din plastic și hârtie de staniol în proporții deosebit de mari, a păstrat la el la domiciliu: substanță verde uscată și mărunțită de origine vegetală, care conform raportului de expertiză chimică nr.11084 din 23.12.2015, reprezintă substanța narcotică marijuana cu masa totală de 38,988 gr.; substanța cu aspect de pulbere de culoare albă, care conform raportului de expertiză chimică nr.11084 din 23.12.2015 reprezintă substanța narcotică cocaina cu masa totală de 0,359 gr.; substanța cu aspect de pulbere de diferite culori, bej, roză și albă, care conform raportului de expertiză chimică nr.11084 din 23 decembrie 2015, reprezintă substanța psihotropă amfetamina cu masa totală de 59,568 gr., care a fost ridicată în cadrul perchezițiilor autorizate la data de 09.12.2015, xxxxx, unde locuia Șabalin Oleg.

Totodată, la 09 decembrie 2015, Șabalin Oleg, fiind la el la domiciliu pe adresa xxxxx, i-a comercializat lui Chirpita Taras substanța de culoare bej care, conform

raportului de expertiză chimică nr.11085 din 24 decembrie 2015, reprezintă substanță psihotropă amfetamina cu masa totală de 0,219 gr, pentru consum personal, precum și pentru înstrăinare la rândul său altor persoane, pe care acesta a păstrat-o în automobilul model Xxxxxcu n/î XXXXX și ridicată în cadrul percheziției autorizate la data de 09 decembrie 2016, în automobilul dat parcat pe str. xxxxx, mun. Chișinău. La rândul său, Chirpita Taras, în aceeași zi, i-a înstrăinat lui Gorohovschi Nicolai pentru consum personal substanță psihotropă amfetamina, cu masa totală, potrivit raportului de expertiză chimică nr.11081 din 14.12.2015 de 0,249 gr., pe care acesta a predat-o benevol organelor de drept”.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia că, la caz în acțiunile inculpatului nu s-a confirmat agravanta „săvârșit de un grup criminal organizat” și a reîncadrat acțiunile inculpatului Chirpita Tara în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Codul penal, conform indicilor *păstrarea, procurarea, transportarea drogurilor în scop de înstrăinare săvârșită de două sau mai multe persoane în proporție mari.*

Având în vedere reîncadrarea faptelor imputate inculpatului potrivit semnelor calificative ale altei infracțiuni decât cea în care au fost încadrate inițial de către organul de urmărire penală, prima instanță a constatat următoarea situație de fapt „*la 09 decembrie 2015, Șabalîn Oleg, fiind la el la domiciliu pe adresa mun. Chișinău, str.xxxxx, i-a comercializat lui Chirpita Taras substanța de culoare bej care, conform raportului de expertiză chimică nr.11085 din 24 decembrie 2015, reprezintă substanța psihotropă amfetamina cu masa totală de 0,219 gr., pe care acesta a păstrat-o în automobilul de model Xxxxx cu n/î xxxxxx și care a fost ridicată în cadrul percheziției autorizate la data de 09 decembrie 2016 în automobilul dat parcat pe str. xxxxx, din mun. Chișinău. La rândul său, Chirpita Taras, în aceeași zi, i-a înstrăinat lui Gorohovschi Nicolai pentru consum personal substanța psihotropă amfetamina, cu masa totală, potrivit raportului de expertiză chimică nr.11081 din 14 decembrie 2015 de 0,249 gr., pe care acesta a predat-o benevol organelor de drept”*, însă fapta constatată prezintă deficiențe, în sensul că, este una neclară, nefiind individualizată cazului din speță, fiind omis a se indica valoarea totală a proporțiilor constatate, constatând fapta ca fiind dovedită, instanța de fond nu a verificat dacă semnele descrise se conțin integral în acțiunile încriminate inculpatului.

Mai mult, constatând în acțiunile inculpatului Chirpita Taras, lipsa agravantei prevăzute la art.217¹ alin. (4) Cod penal - grup criminal organizat, atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au oferit o motivare clară și desfășurată cu privire la existența grupului criminal organizat, limitându-se exclusiv la reiterarea conținutului prevederilor art.46 Cod penal, fără a face o coroborare dintre norma citată și circumstanțe concrete ale materialelor cauzei, acest aspect esențial al învinuirii fiind abordat superficial.

Prin urmare, Colegiului penal lărgit conchide că, la caz, atât instanța de fond cât și instanța de apel nu s-au clarificat pe deplin cu încadrarea juridică a faptei imputabile inculpatului, care are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru

modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, instanța de apel nu a cercetat probele prezentate sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de părți, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării, inclusiv în consecutivitatea lor reprodusă în pct.3.1 din prezenta decizie și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

În altă ordine de idei, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel doar a descris probele prezentate de acuzare, însă nu le-a analizat și nu le-a dat apreciere în coroborare cu ansamblul probator, în mare parte întemeindu-și soluția doar pe argumentele inculpatului Chirpita Taras, cât și ale martorilor Gorohovschi Nicolai și Șabalin Oleg, care în ședința de judecată au dat declarații diverse față de cele date la urmărirea penală, fără a da apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și prin raportare la normele legale, pertinente cazului.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel face trimitere la probele din dosar, redând conținutul *declarațiile martorilor Gorohovschi Nicolai și Șabalin Oleg, precum și probelor scrise: procesul - verbal de ridicare din 09 decembrie 2015, prin care este consemnat faptul că, Gorohovschi Nicolai benevol a predat un plic de culoare albă în care se afla un pachet de staniol în care se afla praf de culoare roz; raportul de expertiză chimică nr.11081 din 14 decembrie 2015, prin care expertul criminalist a conchis că, substanța din interiorul pachetelului de staniol ridicat de la cet. Gorohovschi Nicolae s-a dovedit a fi amfetamina cu masa de 0,249 grame; procesul - verbal de percheziție din 09 decembrie 2015, între orele 11:00 - 11:30, în automobilul de model Xxxxx cu n/i xxxxx, condus de către Chirpita Taras; raportul de expertiză chimică nr. 11085 din 24 decembrie 2015; procesul - verbal de percheziție din 09 decembrie 2015 și procesul - verbal de ridicare din 09 decembrie 2015; raportul de expertiză chimică nr.11084 din 23 decembrie 2015; corpurile delictive*, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării aduse în sprijinul acuzării privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) Cod penal de către inculpatul Chirpita Taras.

La judecarea cauzei, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform art.101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să

constate dacă acțiunile comise de inculpat se încadrează în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Codul penal, după cum a hotărât instanța de fond, sau în baza art.217¹ alin.(4) lit. b) și d) Cod penal, după cum i-a fost înaintată învinuirea lui Chirpita Taras.

Prin urmare, se constată că instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând, în aspectul vizat, o sentință neîntemeiată legal.

Reieșind din conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că în decizia recurată sânt preluate argumentele formulate de prima instanță în sentință și folosind fraze de ordin generic, s-a menținut încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Chirpita Taras efectuată de instanța de fond, însă nu au fost respinse argumentat toate argumentele apelanților invocate în cererile de apel, fără să fie formulată o motivare corespunzătoare.

Conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) din Convenție, înglobează, *inter alia*, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980*).

Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanță de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr.47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994*), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Astfel, cele consemnate supra au conturat opinia Colegiul penal lărgit că, în cauza deferită judecării, la etapa examinării apelului instanța a admis mai multe erori de drept prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, respectiv decizia instanței urmează a fi casată integral, cu remiterea cauzei la rejudecare.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.436 și art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93-95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Chirpita Taras* xxxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 17 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Boico Victor